ECLI:LV:KURT:2024:1205.15220028024.1.S

Lieta Nr. 15220028024

Lietas arhīva Nr. K69-0400-24/20

Kurzemes rajona tiesa

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Saldū /Datums S/

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Selga Lapejeva,
piedaloties prokuroram /Persona L/,
zvērinātam advokātam /Persona K/,
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.[1] panta pirmās daļas (*likuma redakcijā līdz /Datums R/*).

Aprakstošā daļa

[1] /Persona A/, būdams transportlīdzekļa vadītājs, atteicās no narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes šādos apstākļos.

/Datums D/ ap plkst. 1.35 /Persona A/ vadīja transportlīdzekli */Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, pa /nosaukums M/ ielu. Pēc tam /Datums D/ ap plkst. 3.03, būdams nogādāts VSIA /nosaukums R/" /Adrese L/, /Persona A/ atteicās no narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes.

/Persona A/ vadītais transportlīdzeklis */Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, apturēts pie nama /Adrese A/.

Ar šādām darbībām /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Tiesas sēdē apsūdzētais /Persona A/ sevi par vainīgu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā neatzina, jo šo noziegumu nav izdarījis. Kā arī liecināja, ka apsūdzībā norādītajā laikā un vietā viņš tiešām atradies automašīnā */Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, bet to nav vadījis, kā tas redzams no lietā esošā videoieraksta. Viņš kopā ar draugiem sēdējis automašīnā līdz brīdim, kad pie automašīnas pienācis /nosaukums A/ pašvaldības policijas darbinieks un viņam pajautājis dokumentus, un jautājis, vai nav lietojis alkoholu. Uz ko atbildējis, ka ir lietojis, jo kopā ar draugiem atpūties tuvumā esošajā krogā. Kad pašvaldības policijas darbiniekam iedevis savus dokumentus, viņš jautājis, vai nav lietojis narkotikas. Uz ko joka pēc atbildējis, ka ir lietojis, jo viņu šāds jautājums izbrīnījis, tā kā iepriekš jau bija teicis, ka ir lietojis alkoholu. Kategoriski nepiekrīt apsūdzībā norādītajam, ka ir atteicies no medicīniskās pārbaudes. Neraugoties uz

to, ka minētajā laikā un vietā nav vadījis konkrēto transportlīdzekli, bet tajā vienkārši sēdējis, ir piekritis alkohola testam, kas uzrādījis, ka ir lietojis alkoholu, ko arī pats atzinis. Tāpēc arī uzskatījis, ka medicīnisko pārbaudi viņam nav pamata veikt. Īpaši vēlējies norādīt, ka apsūdzībā norādītajā laikā viņš automašīnu nav vadījis. Kad izgājuši no kroga un iekāpuši automašīnā, viņam nav bijusi doma kaut kur braukt, bet vienkārši gribējis pasēdēt un parunāt ar draugiem. Kad iekāpuši automašīnā, tad to piedarbinājis, lai pasildītos. Brīdī, kad tuvojusies policijas automašīna ar ieslēgtām bākugunīm, viņš gribējis izslēgt automašīnas dzinēju un automātiski arī pārslēdzis ātrumu pārslēgšanas sviru, kā rezultātā automašīna nedaudz paripojusi atpakaļ, nevis kā norādīts apsūdzībā, ka braucis atpakaļgaitā. Tādējādi apsūdzībā minētajā laikā un vietā automašīnu nav vadījis, līdz ar ko viņam nav bijis pienākums kā autovadītājam piekrist medicīniskai pārbaudei. Iesniedza rakstveidā sagatavoto liecību (*lietas 109. lapa*).

[2.1] Iepriekš, sniedzot liecību kā aizdomās turētā persona, /Persona A/ liecinājis, ka apstiprina liecības, kuras sniedzis kā aizturētā persona, precizējot, ka neatzīst faktu, ka /Datums D/ ap plkst. 1.34 vadījistransportlīdzekli */Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, /nosaukums A/ pa /nosaukums C/ ielu no A/nosaukums D/ ielas puses /nosaukums F/ ielas virzienā. Apstiprinājis, ka ir atteicies veikt medicīnisko pārbaudi, savu rīcību izskaidrot nav varējis. Tāpat apstiprinājis, ka viņam ir izskaidroti Krimināllikuma $70.^{14}$ panta $1.^{1}$ daļas nosacījumi un ir informēts, ka no viņa var tikt piedzīta pilna vai daļēja minētā transportlīdzekļa vērtība, kura uz /Datums Q/ ir 21 133,33 EUR. Šādai vērtībai apsūdzētais nav piekritis (*lietas 3. lapa*).

[2.2] Kā aizturētā persona /Persona A/ liecinājis, ka /Datums O/ atradies /nosaukums A/ kur lietojis alkoholu. Kad izdzēris divus vai trīs alkoholiskos kokteiļus, aizgājis uz automašīnu*/Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, paspējis tikai iedarbināt automašīnu, nospiežot atvēršanas pogu, un uzreiz atbraukusi pašvaldības policijas ekipāža. Atverot automašīnu, atslēdzas stāvbremzes, tāpēc automašīna izkustējusies. Automašīna nav bijusi ieslēgta. Pie automašīnas vadītāja durvīm pienācis pašvaldības policijas darbinieks, izskaidrojis apturēšanas iemeslu un palūdzis uzrādīt dokumentus, iedevis pasi. Pēc kā pašvaldības policijas darbinieks paskaidrojis, ka uz notikuma vietu izsaukta Valsts policijas ekipāža. Kad ieradušies Valsts policijas darbinieki, viņi piedāvājuši veikt alkohola pārbaudi izelpojamā gaisā, kam piekritis un ar mērījumiem iepazinies. Izelpojamā gaisā tikušas konstatētas 1,20 promiles abos mērījumos. Valsts policijas darbinieki uz aizdomu pamata, ka ir lietojis narkotiskās vielas, viņu nogādājuši uz VSIA /nosaukums A/ /Adrese L/, uz medicīnisko pārbaudi, kur atteicies nodot analīzēm urīnu un asinis, jo nav uzskatījis par vajadzīgu. Ticis sastādīts medicīniskās pārbaudes protokols narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanai, ar kuru iepazinies, bet atteicies parakstīt, jo nav gribējis neko parakstīt. Pēc tam ticis nogādāts pie izmeklētāja un ievietots Īslaicīgās aizturēšanas vietā, /Adrese K/.

Automašīnā bijis kopā ar komandas biedriem, ar automašīnu nav pārvietojies un narkotiskās vielas nav lietojis. Automašīna pieder firmai, bet viņš to katru dienu lieto. Transportlīdzekļa vadīšanas tiesības viņam ir no /Datums P/. Tāpat liecinājis, ka strādā /Organizācija B/ un viņa vidējie mēneša ienākumi ir 800 EUR, citu ienākumu nav, arī uzkrājumu nav, nepieder ne nekustamie, ne kustamie īpašumi, ir nodokļu parāds 3000 EUR, ko atlīdzina ik mēnesi maksājot 120-130 EUR. Viņa apgādībā ir divi bērni (*lietas 33.-34. lapa*).

[3] Neraugoties uz to, ka apsūdzētais sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā neatzina, tiesa atzīst, ka viņa vaina pilnībā ir pierādīta ar ziņām par faktiem, kas izriet gan no liecinieku liecībām, gan lietā esošiem rakstveida pierādījumiem.

[3.1] Liecinieks /Persona H/ tiesas sēdē apstiprināja pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtās liecības un liecināja, ka no videonovērošanas centra saņēmuši informāciju par notikumu vecpilsētā, /Adrese J/. Ierodoties kopā ar kolēģi notikuma vietā, redzējis, ka automašīna pakustējās atpakaļgaitā, to var redzēt arī videonovērošanas ierakstā. Apstājušies blakus automašīnai, piegājuši pie vadītāja puses loga, kuru atvēris vīrietis, kurš sēdējis pie stūres. Starp vīrieti un kolēģi notikusi saruna par videokamerās redzēto, bet visu sarunu nav dzirdējis, jo aizgājis automašīnai otrā pusē, komunicējis ar dežūrdaļu, veicot personu datu pārbaudi. Neatceras, vai pats kaut ko jautājis apsūdzētajam, kā arī to, vai apsūdzētais kaut ko teicis par veselību un medikamentiem. Apsūdzētais viņiem nav lūdzis izsaukt Neatliekamo medicīnisko palīdzību. Vai to lūdza Valsts policijas darbiniekiem, nezina, jo tajā laikā rakstījis ziņojumu Valsts policijai. Automašīnu ar kolēģi nav pārmeklējuši, jo viņiem nav tādu tiesību. Vai Valsts policijas darbinieki to darīja, nezina, jo tajā laikā rakstījis ziņojumu. Ja nemaldās, tad viņš ir uzrādījis Valsts policijas darbiniekiem planšetdatorā video. Sarunu starp Valsts policijas darbiniekiem un apsūdzēto nav dzirdējis.

Vēl nav pabeidzis rakstīt ziņojumu, kad Valsts policijas darbinieki apsūdzēto aizveduši prom, bet ziņojumu palikusi gaidīt atbildīgā amatpersona. Valsts policijas darbinieki bija ieradušies ar diviem transportlīdzekļiem – busiņu un vieglo automašīnu. Pabeidzis rakstīt ziņojumu, izprintējis ziņojuma divus eksemplārus, vienu – atdevis Valsts policijas amatpersonai, otrs palicis pašiem.

Tāpat liecināja, ka par minēto notikumu kopā ar kolēģi snieguši liecību izmeklētājam /Adrese I/, /Adrese H/. Izmeklētājs jautājumus nav uzdevis, bet palūdzis, lai viņi detalizēti uzraksta par notikumu. Liecības rakstījuši vienlaicīgi ar kolēģi. Pats rakstījis datorā, jo ir slikts rokraksts, savukārt kolēģis – ar roku. Liecību rakstīšanas laikā, kad radušās šaubas kā pareizi noformulēt kādu teikumu, apspriedušies ar kolēģi savā starpā.

[3.1.1] Iepriekš sniegtajā liecībā, kas uzrakstīta pašrocīgi, liecinieks /Persona H/ liecinājis, ka /Datums D/ plkst. 1.32 atrodoties /Adrese G/, no /nosaukums A/ valstspilsētas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes videonovērošanas centra darbiniekiem saņēmuši informāciju, ka /Adrese A/, divi vīrieši, kuri sēž transportlīdzekļa salonā, iespējams lieto narkotiskās vielas. Iespējamo narkotisko vielu lietošana redzama /nosaukums A/ valstspilsētas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes videonovērošanas kamerā ar nosaukumu "/nosaukums/ Kad plkst. 1.35 ieradušies notikuma vietā, redzējis, katransportlīdzeklis */Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, uzsāk kustību atpakaļgaitā, pa /nosaukums D/ uz /nosaukums F/ ielu. Apstājoties ar operatīvo transportlīdzekli blakus transportlīdzeklim*/Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, tas apstājies, transportlīdzeklis nav ticis apturēts. Kad piegājis pie transportlīdzekļa vadītāja durvīm, tā dzinējs bijis iedarbināts, vadītāja krēslā sēdošais vīrietis atvēris vadītāja puses logu. Vīrietim ticis dots rīkojums izslēgt transportlīdzekļa dzinēju, ko viņš arī izdarījis. Atrodoties pie transportlīdzekļa, konstatējis, ka tā salonā atrodas trīs personas. Veicot personu pārbaudi, noskaidrots, ka transportlīdzekļa vadītāja krēslā sēdējis /Persona A/.

Caurskatot videonovērošanas kameras ar nosaukumu "/nosaukums /" ierakstu, bijis redzams, ka plkst. 1.31 /Persona A/ un persona, kura sēdējusi blakus, iespējams lieto narkotiskās vielas. Videonovērošanas kameras ierakstā plkst. 1.34 redzams kā transportlīdzeklim iedegas priekšējo lampu gaisma un transportlīdzeklis apmēram vienu metru pabrauc atpakaļgaitā un pēc tam apstājas. Visām personām jautāts, vai lietotas narkotiskās vielas vai alkohols. /Persona A/ un persona, kura sēdējusi blakus, paskaidrojuši, ka apmēram pirms divām stundām pīpējuši marihuānu un lietojuši alkoholu. Pēc tam uz notikuma vietu izsaukti Valsts policijas /nosaukums A/ reģiona pārvaldes darbinieki (*lietas 37.-38. lapa*).

[3.1.2] Liecinieks /Persona H/ ziņojumā norādījis, ka /Datums O/ no plkst. 18.00 līdz /Datums N/ plkst. 6.00 pildījis amata pienākumus /nosaukums A/ valstspilsētas pašvaldības policijas Centra pārvaldes administratīvajā teritorijā auto /nosaukums K/ kopā ar vecāko inspektoru /Persona I/. Amata pienākumu veikšanai izmantots operatīvais transportlīdzeklis*/Transportlīdzeklis E/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis D/, borta Nr. /numurs/.

Ziņojumā fiksētās ziņas par konkrētajā brīdī konstatētajiem faktiem ir analogas liecībās norādītajām. Tāpat norādīts, ka plkst. 1.35 ieradušies notikuma vietā, un, kad ieradušies, transportlīdzeklis */Transportlīdzeklis C/* uzsācis kustību atpakaļgaitā pa /nosaukums D/ ielas uz /nosaukums D/ ielu. Redzot, ka policijas darbinieki aptur operatīvo transportlīdzekli, arī transportlīdzeklis */Transportlīdzeklis C/*apstājies. Pieejot pie transportlīdzekļa, konstatējuši, ka tajā atrodas trīs vīrieši, divi priekšā un viens aizmugurē, un transportlīdzekļa dzinējs bijis iedarbināts. Vīrietis, kurš sēdējis vadītāja krēslā, nolaidis vadītāja puses durvju logu. Veicot personu datu pārbaudi, noskaidrots, ka vadītāja krēslā sēdējis /Persona A/, kurš saskaņā ar likuma "Par policiju" 19. panta ceturto daļu plkst. 1.36 faktiski aizturēts, par ko ticis informēts. Plkst. 2.02 notikuma vietā ieradusies Valsts policijas /nosaukums A/ ekipāža, un jaunākais inspektors /Persona J/ pārņēmis darbu notikuma vietā. Notikuma vietā notiekošais fiksēts videoierakstā ar body kamerām*/nosaukums /* Nr/numurs/ un Nr. 7953 (*lietas 8.-9. lapa*).

[3.2] Liecinieks /Persona I/ tiesas sēdē apstiprināja pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtās liecības un liecināja, ka notikuma vietā ar dienesta transportlīdzekli, kurā bijis kopā ar kolēģi, ieradušies trīs minūšu laikā pēc informācijas saņemšanas. Redzējis, ka transportlīdzeklis*/Transportlīdzeklis C/*uzsācis kustību atpakaļgaitā, pabraucis kādus 1-2 metrus. Ieraugot policijas darbiniekus, transportlīdzeklis */Transportlīdzeklis C/*apstājies, nekādus rīkojumus apstāties nav devuši. Piegājis pie minētā transportlīdzekļa vadītāja puses durvīm, pieklauvējis pie loga, vadītājs atvēris logu, kā vēlāk noskaidrojies tas bijis /Persona A/. Informējis viņu par pienākšanas iemeslu, ka, iespējams, tika lietotas narkotiskās vielas. Ticis uzdots arī jautājums, vai šonakt ir lietojis alkoholu. Uz ko /Persona A/ atbildējis, ka ir lietojis alkoholu, kā arī pirms pāris stundām ir lietojis marihuānu. Neatceras, ka /Persona A/ būtu stāstījis par savu veselību vai medikamentiem. Uz notikuma vietu caur dežūrdaļu izsaucis ceļu policiju, kas ieradusies pēc neilga laika. Uzrādījis Valsts policijas darbiniekiem darba planšetē video ierakstu. Uz

vietas nekādus ierakstus nav izsniedzis, tas tehniski nav iespējams. Sastādījis /Persona A/ aizturēšanas protokolu, pamatojoties uz likuma "Par policiju" 19. panta ceturto daļu, ka cilvēks, iespējams, lietojis narkotiskās vielas, un šāds pārkāpums ir Valsts policijas kompetencē. Aizturētās personas pārmeklēšanu, ārējo izskatu fiksējis ar krūšu video kameru*Axis Body,* kas bijusi ieslēgta jau sākotnēji, pieejot pie transportlīdzekļa */Transportlīdzeklis C/*. Video ieraksts no minētās kameras saglabājas automātiski pašvaldības policijas sistēmā. Ja Valsts policijai ir nepieciešams ieraksts, tas tiek pieprasīts. Aizturēšanas protokolā norādījis, ka aizturētajai personai Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigāde netika izsaukta. To izsauc, ja aizturētā persona lūdz vai arī paši konstatē, ka cilvēkam ir acīmredzamas veselības problēmas. Neatceras, vai /Persona A/ lūdza izsaukt medicīnisko palīdzību, bet, ja būtu lūdzis, tad arī būtu izsaukta un tas būtu fiksēts aizturēšanas protokolā. Liecināja, ka notikuma vietā ir iespējams izprintēt gan aizturēšanas protokolu, gan ziņojumu. Ziņojumu rakstījis kolēģis, kurš sēdējis dienesta automašīnā. Minētie dokumenti tikuši izprintēti un atdoti Valsts policijas darbiniekiem. Policijas darbinieks parakstījies aizturēšanas protokolā par /Persona A/ pārņemšanu. Savu vadību par sastādīto ziņojumu un aizturēšanas protokolu informējis, ievietojot minētos dokumentus Elektronisko notikumu žurnālā. Pēc /Persona A/ nodošanas Valsts policijas darbiniekiem, uzkavējušies notikuma vietā pēc Valsts policijas darbinieku norādījuma, lai uzmanītu apsūdzēto, lai tas neaizbēgtu un lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību. Pārējās personas, kuras bijušas transportlīdzeklī*/Transportlīdzeklis C/*, devušās prom. Minēto transportlīdzekli nav pārmeklējis, tā ir Valsts policijas kompetence.

Tāpat liecināja, ka no apsūdzētā mutes dobuma bijusi jūtama alkoholam raksturīga smaka. To, ka ir alkohola reibumā, nav noliedzis arī pats /Persona A/, teicis, ka svinējis uzvaru hokejā. Alkohola pārbaudi veikuši Valsts policijas darbinieki.

[3.2.1] Pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtajā liecībā/Persona I/ liecinājis, ka /Datums D/ plkst. 1.32 no /nosaukums A/ valstspilsētas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes videonovērošanas centra darbiniekiem saņēmuši informāciju, ka /Adrese F/, divi vīrieši, kuri sēž transportlīdzeklī, iespējams, lieto narkotiskās vielas. Iespējamo narkotisko vielu lietošana redzama minētās pārvaldes videonovērošanas kamerā ar nosaukumu /nosaukums/". Kad plkst. 1.35 ieradušies notikuma vietā, redzējis, ka transportlīdzeklis*/Transportlīdzeklis C/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, uzsāk kustību atpakaļgaitā (kustības virziens – /nosaukums D/ ielas uz /nosaukums F/ ielu). Ar operatīvo transportlīdzekli apstājušies blakus transportlīdzeklim*/Transportlīdzeklis C/*,kas arī apstājies. Piegājuši pie transportlīdzekļa */Transportlīdzeklis C/*,kam dzinējs bijis iedarbināts. Transportlīdzekļa vadītāja krēslā sēdošais vīrietis atvēris vadītāja puses durvju logu. Vīrietim dots rīkojums izslēgt transportlīdzekļa dzinēju, ko viņš arī izdarījis. Konstatēts, ka transportlīdzekļa salonā atrodas trīs personas. Veicot personu datu pārbaudi, noskaidrots, ka vadītāja krēslā sēdējis /Persona A/. Videonovērošanas kamerā ar nosaukumu /Organizācija D/ redzams, ka plkst. 1.31 /Persona A/, iespējams, lieto narkotiskās vielas Tāpat videoierakstā redzams, ka plkst. 1.34 transportlīdzeklim iedegās priekšējo lampu gaismas un transportlīdzeklis apmēram vienu metru pabrauc atpakaļgaitā un pēc tam apstājas. Personām, kuras atradušās transportlīdzeklī, jautāts, vai ir lietojuši narkotiskās vielas, uz ko /Persona A/ un persona, kura sēdējusi blakus, paskaidrojuši, ka apmēram pirms divām stundām smēķējuši marihuānu un lietojuši alkoholu. Pamatojoties uz to, ka /Persona A/ ir lietojis alkoholu, plkst. 1.46 uz notikuma vietu izsaukti Valsts policijas /nosaukums A/ reģiona pārvaldes darbinieki, kuri notikuma vietā ieradušies plkst. 2.02 un pārņēmuši darbu notikuma vietā (*lietas 35.-36. lapa*).

[3.2.2] No /nosaukums A/ valstspilsētas pašvaldības policijas aizturēšanas protokola Nr. /numurs/ kuru sagatavojis vecākais inspektors /Persona I/, secināms, ka /Datums D/ plkst. 1.36 nolemts administratīvi aizturēt /Persona A/. Aizturētā ārējais izskats fiksēts ar ierīci*/nosaukums P/*Nr./numurs/. Aizturētajam Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigāde nav tikusi saukta, par aizturēšanu nevienam paziņot nav vēlējies. Plkst. 2.02 aizturētais /Persona A/ nodots /nosaukums A/ jaunākam inspektoram /Persona J/ (*lietas 10.-11. lapa*).

[3.3] Lieciniece /Persona D/ tiesas sēdē liecināja, ka, pildot dienesta pienākumus Valsts policijas /nosaukums A/ reģiona pārvaldē, uz pašvaldības policijas ziņojuma pamata, saņēma izsaukumu, ka pašvaldības policija apturējusi /nosaukums A/ vadītāju, kurš, iespējams, braucis narkotisko vielu ietekmē. Viņa ekipāžā kopā ar /Persona J/, iespējams vēl kādu, aizbraukuši uz izsaukuma vietu. Notikuma vietā pašvaldības policijas darbinieks telefonā uzrādījis video, no pašvaldības policijas saņēmuši ziņojumu sagatavotu papīra formātā un uz tā pamata ticis pieņemts lēmums personai veikt ekspertīzi. Ņemot vērā, ka notikuma vietā nav iespējams noteikt narkotisko vielu ietekmi, persona tikusi nogādāta /Adrese E/. Ārsta kabinetā persona atteikusies no medicīniskās pārbaudes. Tā kā par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes ir paredzēta krimināltbildība, tad sazinājusies ar izmeklētāju,

kurš licis personu nogādāt pie viņa /Adrese D/. Personu nogādājuši pie izmeklētāja, kuram nodevuši pašvaldības policijas ziņojumu, savu dienesta ziņojumu, pārbaudes protokolu, visus dokumentus, kas tikuši izsniegti ekspertīzē.

Tāpat liecināja, ka notikuma vietā personai konstatējusi alkohola ietekmi. Neatceras apstākļus, kādēļ veikusi apsūdzētajam alkohola ietekmes noteikšanu, iespējams, ka sajutusi alkohola smaku. Ja persona paraksta alkohola mērījumus, tad tiek ierosināts administratīvā pārkāpuma process. Lēmums tiek nosūtīts personai uz deklarētās dzīvesvietas adresi vai e-pastā, jo uz vietas tehniski nav iespējams lēmumu personai izsniegt.

Notikuma vietā bez apsūdzētā, bijušas vēl citas personas. Ar apsūdzēto runājusi, bet neatceras ko. Savas darbības ir atspoguļojusi lietā esošajos procesuālajos dokumentos, bet neatceras cik dienesta ziņojumus sagatavojusi. Tāpat neatceras vai dienesta ziņojumā, kas atrodas lietas 12. lapā, veikusi labojumu norādītajā laikā. Minētajā dienesta ziņojumā norādītais notikuma laiks /Datums M/ plkst. 1.34 ir laiks, cikos persona vadīja transportlīdzekli, nevis ziņojuma sagatavošanas laiks.

Valsts policijas /nosaukums A/ reģiona pārvaldes /amats/ jaunākā inspektore /Persona D/ dienesta ziņojumā norādījusi ziņas par konkrētajā brīdī konstatētajiem faktiem.

Notikuma laiks –/Datums D/ plkst. 1.34, pārkāpuma konstatēšanas vieta–/Adrese C/, pārbaudāmais transportlīdzeklis, kurš braucis pa /nosaukums D/ virzienā no /nosaukums D/ ielu, – */Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, un pārbaudāmā persona /Persona A/, informācija saņemta no /nosaukums A/ valstspilsētas pašvaldības policijas. Aizdomas par transportlīdzekļa vadītāja alkohola un narkotisko vielu ietekmi, radušās uz ziņojuma pamata. Transportlīdzekļa vadītājs nogādāts uz medicīnisko iestādi VSIA "/nosaukums A/, kur atteicās no medicīniskās pārbaudes. Veikta video fiksācija ar ķermeņa kameru /numurs/ un video materiāls saglabāts Valsts policijas serverī (*lietas 12. lapa*).

[3.4] Liecinieks /Persona J/ tiesas sēdē liecināja, ka, pildot dienesta pienākumus kā inspektoram, dažus mēnešus atpakaļ bijusi saistība ar notikumu, kad /Persona A/ ticis apturēts par transportlīdzekļa vadīšanu, iespējams, narkotisko vielu reibumā. Notikuma vietā veicis pārrunas ar citām personām, kas atradušās mašīnā. Tādas bijušas divas vai trīs. Sastādījis ziņojumu vienai no personām, kas atteikusies no narkotisko vielu ekspertīzes. Persona nav bijusi /Persona A/, bet gan blakussēdētājs vai mašīnas aizmugurē sēdošais.

Neatceras, vai notikuma vietā pašvaldības policijas darbinieki viņam uzrādījuši video, vai saņēmis /Persona A/ aizturēšanas protokolu, kā arī to, ko runājis ar apsūdzēto un vai viņš stāstījis par savu veselības stāvokli vai lietojamajiem medikamentiem. Tāpat neatceras, kurš veicis /Persona A/ alkohola mērījumus. Ja dokumentā ir /Persona D/ paraksts, tātad viņa ir veikusi /Persona A/ alkohola mērījumus. Notikuma vietā bijušas divas ekipāžas. Cik atceras, tad automašīnu*/Transportlīdzeklis C/* nav pārmeklējuši. Visas viņa veiktās darbības ir fiksētas krūšu kamerā. Neatceras vai otra ekipāža apskatījusi automašīnu.

Kopā ar kolēģi /Persona D/ nogādājuši /Persona A/ ekspertīzes veikšanai /Adrese B/, bet vai medicīniskās pārbaudes protokols ticis izsniegts uzreiz, neatceras.

Pieņēmis lēmumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu, lēmumā norādījis informāciju no pašvaldības policijas darbiniekiem (*lietas 53. lapa*). Neatceras, kur uzsācis administratīvā pārkāpuma procesu, bet arī dienesta automašīnā var gan uzsākt minēto procesu, gan pieņemt lēmumu. Nevar atbildēt, ko nozīmē lēmumā norādītais Ziņojums (3), kā arī kur dabūjis lēmumā norādītos lietas materiālus pdf formātā tajā brīdī, kad sagatavojis lēmumu /Datums M/ plkst. 4.45. Pieļāva, ka iespējams tie ir ieskenēti, bet dienesta transportlīdzeklī to izdarīt nevar. Paskaidroja, ka administratīvā pārkāpuma procesa lēmumā lietas materiālus var ierakstīt pati amatpersona vai arī atlasīt no pakotnes dokumentiem datorā. Neatceras, vai ieskenējis minētos dokumentus.

Pašvaldības policijas darbinieks viņam nodevis aizturēto /Persona A/, par ko parakstījies uz aizturēšanas protokola un, visticamāk, nodevis arī ziņojumu.

[3.5] No lietā esošā videoieraksta, kas veikts ar /nosaukums A/ valstspilsētas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes videonovērošanas centra kameru "/nosaukums / un body kamerām *Axis*Nr. /numurs/, kas tiesas izmeklēšanas laikā tika pārbaudīts, secināms, ka ielas malā stāvēšanai novietotas divas automašīnas, gaišas krāsas automašīna un tuvu aiz tās tumšas krāsas automašīna, kurā iesēžas trīs vīrieši, vadītāja vietā iesēžas apsūdzētais /Persona A/ un kopā ar priekšējā pasažiera sēdeklī sēdošo vīrieti veic darbības–blakus sēdošais vīrietis noliecas uz priekšu, vienu deguna nāsi aizspiež, bet pie otras nāss pieliek

caurulītei līdzīgu priekšmetu un pēc tam degunu pamasē. Arī /Persona A/ noliecas uz priekšu, pie deguna nāss pieliek caurulītei līdzīgu priekšmetu. Tiesa uzskata, ka šādas apsūdzētā darbības dod pamatu aizdomām par iespējamu narkotisko vielu lietošanu.

Tāpat redzams, ka tumšas krāsas automašīna, kurai vadītāja vietā atrodas apsūdzētais /Persona A/, uzsāk kustību atpakaļgaitā. Ņemot vērā, ka priekšā stāvēja gaišas krāsas automašīna, kustība citā virzienā nebija iespējama, un piebrauc pašvaldības policijas operatīvais transportlīdzeklis, tajā laikā apsūdzētā /Persona A/ vadītā automašīna apstājas un pēc tam vēl nedaudz pabrauc atpakaļgaitā. Minētais dod pamatu secināt, ka apsūdzētais uzsāka transportlīdzekļa kustību atpakaļgaitā līdz piebrauca pašvaldības policijas dienesta transportlīdzeklis un tikai pēc tam apstājās.

Kā arī videoierakstā redzamas policijas darbinieku darbības (*DVD–R disks pie krimināllietas materiāliem 15. lapa*).

[3.6] No /Datums B/ Medicīniskās pārbaudes protokolā Nr. /numurs/ fiksētā secināms, ka /Datums D/ plkst. 3.03 /Persona A/ nogādāts uz VSIA "/nosaukums R/" medicīniskās pārbaudes veikšanai, sniegtais atzinums apstiprina, ka /Persona A/ no medicīniskās pārbaudes narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes noteikšanas bioloģiskajā vidē atteicies (*lietas 17. lapa*).

[3.7] No /Datums B/ aizturēšanas protokola secināms, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 264. panta pirmās daļas 1. punktu, tas ir, persona pārsteigta nozieguma izdarīšanas brīdī, /Persona A/ kriminālprocesā aizturēts /Datums D/ plkst. 3.48, nekādas sūdzības, tostarp par veselības stāvokli, nav fiksētas, protokolu atteicies parakstīt (*lietas 31. lapa*).

[4] Katra noziedzīga nodarījuma sastāvu veido objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums, kurš ir vispusīgi izvērtējams noziedzīga nodarījuma kvalifikācijas procesā, ņemot vērā to ciešo saistību un savstarpējo atkarību. Noziedzīgā nodarījuma objektīvā puse, proti, personas uzvedības ārējās izpausmes, kas var radīt vai rada izmaiņas ārējā pasaulē, ir izvērtējamas ciešā kopsakarībā ar nodarījuma subjektīvo pusi, tiem iekšējiem psiholoģiskajiem procesiem, kas noris personas apziņā, kad viņa izdara noziedzīgu nodarījumu.

Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā paredzēta kriminālatbildība par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs vai narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes, ja to izdarījis transportlīdzekļa vadītājs. Šī likuma norma attiecināma uz jebkādu transportlīdzekļa vadītāju.

Noziedzīgais nodarījums apdraud sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas jomā. Noziedzīgā nodarījuma subjekts ir transportlīdzekļa vadītājs – ikviena fiziska un pieskaitāma persona, kas sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu. Subjektīvo pusi raksturo tiešs nodoms, jo vainīgais apzinās savas darbības kaitīgumu un apzināti tā rīkojas.

[5] Tiesa uzskata, ka ar liecinieku liecībām, kurās ietvertās ziņas apstiprina rakstveida pierādījumi, pilnībā ir pierādīts, ka /Datums D/ ap plkst. 1.35 /Persona A/ vadīja transportlīdzekli*/Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, pa /nosaukums D/ ielu.

Minēto pierāda liecinieku /Persona H/ un /Persona I/ liecībās norādītais, ka, ierodoties notikuma vietā, redzējuši, ka transportlīdzeklis*/Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, ir uzsācis kustību atpakaļgaitā, un tā vadītājs ir /Persona A/. Arī /nosaukums A/ valstspilsētas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes videonovērošanas centra kameras "/numurs/ videoierakstā redzams, ka transportlīdzeklis, kuram vadītāja vietā atrodas /Persona A/, uzsāk kustību atpakaļgaitā, piebraucot pašvaldības policijas operatīvajam transportlīdzeklim, tas apstājas un pēc mirkļa vēlreiz nedaudz pabrauc atpakaļgaitā. Kā liecināja abi minētie liecinieki, kad piegājuši pie transportlīdzekļa, tā dzinējs darbojās, un ticis izslēgts pēc viņu rīkojuma. Izvērtējot minēto, tiesai nav pamata neticēt liecinieku liecībām.

Savukārt izvērtējot apsūdzētā /Persona A/ sniegto liecību par šo faktu, tiesa secina, ka apsūdzētā sniegtā liecība ir pretrunīga, jo sākotnēji apsūdzētais liecināja, kad iedarbināja automašīnu, un atbrauca arī pašvaldības policijas darbinieki, bet automašīna izkustējās, jo, nospiežot atvēršanas pogu, atslēgušās stāvbremzes. Taču tiesas sēdē apsūdzētais liecināja, ka automašīnu iedarbināja, kad ar draugiem iekāpa automašīnā, lai sasildītos, un, tuvojoties pašvaldības policijas automašīnai ar ieslēgtām bākugunīm, gribēja izslēgt automašīnas dzinēju un automātiski arī pārslēdza ātrumu pārslēgšanas sviru, kā rezultātā automašīna nedaudz paripoja atpakaļ. Tādējādi

apsūdzētā sniegtās liecības ir pretrunīgas, tās neapstiprina citi pierādījumi lietā, līdz ar to tiesa tās vērtē kā nepatiesas un sniegtas, lai šādā veidā realizētu savu aizstāvību.

Turklāt kā secināms no apsūdzētā iesniegtā lēmuma par soda piemērošanu administratīvā pārkāpuma lietā, par transportlīdzekļa */Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, vadīšanu pie apsūdzībā norādītajiem apstākļiem alkohola reibumā apsūdzētais sodīts ar administratīvo naudas sodu un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu. Kā apstiprināja apsūdzētais minētais lēmums ir stājies spēkā un uzlikto naudas sodu ir samaksājis. Tādējādi apsūdzētais faktiski ir atzinis, ka pie apsūdzībā norādītajiem apstākļiem ir vadījis minēto transportlīdzekli.

Lai gan pašvaldības policijas darbinieki tiešus norādījumus apturēt transportlīdzekli apsūdzētajam /Persona A/ nedeva, taču apsūdzētais transportlīdzekli apturēja, redzot, ka tuvojas pašvaldības policijas operatīvais transportlīdzeklis ar ieslēgtām bākugunīm, un, noskaidrojot lietas apstākļus, /Persona A/ tika aizturēts, ko apstiprina lietā esošie aizturēšanas protokoli. Līdz ar to tiesa uzskata, ka minētais dod pamatu secināt, ka faktiski /Persona A/ vadītais transportlīdzeklis tika apturēts pie nama /Adrese A/.

Taču konkrētajā gadījumā apsūdzētā vadītās automašīnas apstādināšana kustībā nav obligāts priekšnoteikums, jo ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka /Persona A/ bija transportlīdzekļa*/Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, vadītājs un automašīna bija kustībā. Tādējādi tiesa uzskata, ka /Persona A/ bija transportlīdzekļa vadītājs Ceļu satiksmes likuma un Ceļu satiksmes noteikumu izpratnē, jo viņa darbība, proti, transportlīdzekļa vadīšana atpakaļgaitā, neatkarīgi no automašīnas vadīšanas ilguma un pārvietošanās attāluma, vērtējama kā transportlīdzekļa vadīšana.

Arī juridiskajā literatūrā norādīts, ka Krimināllikuma 262. pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir pabeigts ar brīdi, kad sākusies transportlīdzekļa kustība (*/Persona G/, /Persona F/, /Persona E/ Krimināllikuma komentāri. Trešā daļā (XVIII-XXV nodaļa). Trešais papildinātais izdevums. Rīga: /Organizācija C/, /Datums L/, 493. lpp.*).

[6] Tāpat liecinieku /Persona H/ un /Persona I/ liecībās norādītais, /nosaukums A/ valstspilsētas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes videonovērošanas centra kameras "/nosaukums /"videoierakstā redzamais, kas tika parādīts Valsts policijas darbiniekiem, kuri ieradās notikuma vietā, kā par to liecināja liecinieks /Persona I/, un savā liecībā apstiprināja arī lieciniece /Persona D/, kā arī apstiprināja, ka no pašvaldības policijas darbiniekiem saņēmusi rakstisku ziņojumu, ko sagatavojis /Persona H/, arī apsūdzētā /Persona A/ sniegtā informācija, ka ir lietojis narkotikas, apstiprina, ka policijas darbiniekiem bija pamats aizdomām, ka /Persona A/ ir alkohola reibumā un arī ir lietojis narkotiskās vai citas apreibinošas vielas.

Ceļu satiksmes likuma $43.^5$ panta otrā daļa noteic, lai konstatētu narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmi, Valsts policijas darbinieki nogādā transportlīdzekļa vadītāju medicīnas iestādē pārbaudes veikšanai, ja ir pamatotas aizdomas par narkotisko vai citu apreibinošu vielu lietošanu (ekspresdiagnostikas testa rezultāti, vadītāja uzvedība, runas veids, kustību koordinācija). Narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes konstatēšanas kārtību, kārtību, kādā sedz izdevumus, kas saistīti ar narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaužu veikšanu, kā arī to personu loku, kuras sedz minētos izdevumus, nosaka Ministru kabinets.

Arī juridiskajā literatūrā norādīts, ka, lai konstatētu alkohola reibumu, Valsts policijas darbinieki atbilstoši Ceļu satiksmes likuma $43.^5$ pantā noteiktajam ir tiesīgi pārbaudīt transportlīdzekļa vadītāja izelpoto gaisu ar šim nolūkam paredzētu mēraparātu, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajām prasībām, vai nogādāt transportlīdzekļa vadītāju medicīnas iestādē šādas pārbaudes veikšanai, ja ir pamatotas aizdomas, ka viņš ir alkohola reibumā, bet izelpotā gaisa pārbaudi nav iespējams veikt, vai transportlīdzekļa vadītājs nepiekrīt pārbaudes veikšanai vai tās rezultātiem.

Savukārt, lai konstatētu narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmi, Valsts policijas darbinieki nogādā transportlīdzekļa vadītāju medicīnas iestādē pārbaudes veikšanai, ja ir pamatotas aizdomas par narkotisko vai citu apreibinošo vielu lietošanu (*/Persona G/, /Persona F/, /Persona E/ Krimināllikuma komentāri. Trešā daļā (XVIII-XXV nodaļa). Trešais papildinātais izdevums. Rīga: /Organizācija C/, /Datums L/, 499. lpp.*).

Kārtība, kādā izdarāma pārbaude, lai noteiktu alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmi transportlīdzekļa vadītāja organismā, noteikta Ministru kabineta /Datums K/ noteikumos Nr. 719

“Kārtība, kādā transportlīdzekļa vadītājam nosaka alkohola koncentrāciju asinīs un izelpas gaisā un konstatē narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmi” (*Latvijas vēstnesis, /Datums J/, Nr. 235*).

Tādējādi atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 43.^{5} pantā noteiktajam policijas darbinieki bija tiesīgi pieprasīt /Persona A/ veikt darbības, lai pārbaudītu alkohola ietekmi un tā koncentrāciju, kā arī, lai pārbaudītu narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmi. Turklāt minēto pārbaužu veikšana ir būtiska personas iespējamās atbildības noteikšanai, vai personai piemērojama administratīvā vai krimināltatbildība.

Valsts policijas darbiniece /Persona D/ sagatavoja dienesta ziņojumu, kurā fiksēja konstatētās ziņas, tostarp aizdomas par transportlīdzekļa vadītājaalkohola un narkotisko vielu ietekmi, kā arī to, ka transportlīdzekļa vadītājs nogādāts uz medicīnisko iestādi narkotisko, psihotropo, vai citu apreibinošo vielu noteikšanai (*lietas 12. lapa*). No minētā dienesta ziņojuma secināms, ka tajā ir labots pārkāpuma konstatēšanas laiks, un tas nav atrunāts. Lai gan lieciniece tiesas sēdē nevarēja atcerēties, vai ir veikusi šādu labojumu, vērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā, tiesa secina, ka norādītais pārkāpuma konstatēšanas laiks apstiprinās ar pārējiem pierādījumiem, līdz ar to nav pamata apšaubīt.

Tā kā atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 43.^{5} pantā noteiktajam alkohola pārbaudi bija iespējams veikt uz vietas, un tā tika veikta, tika sagatavots dienesta ziņojums, kurā norādītas aizdomas par transportlīdzekļa vadītāja alkohola ietekmi, tāpat norādīts, ka ir veikta pārbaude alkohola koncentrācijas izelpojamā gaisā noteikšanai, minētais dienesta ziņojums atrodas lietas 52. lapā, apsūdzētais piekrita pārbaudes rezultātiem, un tā kā konstatētā alkohola koncentrācija nepārsniedza 1,5 promiles, par fiksētajiem apstākļiem uzsākta administratīvā pārkāpuma lieta.

Savukārt narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes noteikšanai pārbaude veicama medicīnas iestādē, kur apsūdzētais arī tika nogādāts.

[7] Tiesa uzskata, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem pilnībā ir pierādīts, ka pēc tam, kad /Datums D/ ap plkst. 3.03, /Persona A/ tika nogādāts VSIA “/nosaukums R/, viņš atteicās no narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes.

Judikatūrā pausta atziņa, ka Krimināllikuma 262.^{1} panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir pabeigts brīdī, kad uz medicīnisko pārbaudi nosūtītā persona paziņo ārstniecības personai, ka atsakās no medicīniskās pārbaudes, un šāds paziņojums tiek fiksēts medicīniskās pārbaudes protokolā alkohola ietekmes noteikšanai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā (*Senāta Krimināllietu departamenta /Datums I/ lēmums lietā Nr. SKK-26/2019, krimināllieta Nr. 11320013816*).

Tas, ka/Persona A/ atteicās no narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes, fiksēts Medicīniskās pārbaudes protokolā Nr. /numurs/ narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanai, kurā VSIA “/nosaukums R/ ārste sniegusi atzinumu, ka konstatēta atteikšanās no medicīniskās pārbaudes narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes noteikšanas bioloģiskajā vidē. Ir konstatēta narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekme klīniski.

Arī pats apsūdzētais savās liecībās faktiski apstiprināja, ka medicīnas iestādē ir atteicies no pārbaudes. Sniedzot liecību kā aizdomās turētā persona, šādu savu rīcību izskaidrot nevarēja, pēc tam liecināja, ka no ekspertīzes atteicies, jo nav uzskatījis par vajadzīgu. Tiesas sēdē liecināja, ka viņam nebija pienākums kā autovadītājam piekrist medicīnas pārbaudei, jo pie apsūdzībā norādītajiem apstākļiem automašīnu nav vadījis.

Neraugoties uz to, ka apsūdzētais savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā neatzina un savu rīcību centās dažādi izskaidrot, tiesa uzskata, ka apsūdzētais /Persona A/ ar savu rīcību ir skaidri paudis savu attieksmi pretmedicīniskās pārbaudes veikšanu narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudi. Līdz ar to apsūdzētais inkriminēto noziedzīgo nodarījumu ir izdarījis ar tiešu nodomu. Apsūdzētais apzinājās, ka narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmi var noteikt pārbaudē nosakot klīniskos simptomus un veicot bioloģiskās vides laboratoriskos izmeklējumus, un, lai to nepieļautu, apzināti atteicās no bioloģiskās vides paraugu nodošanas.

/Persona A/ ir noziedzīgā nodarījuma subjekts, kriminālatbildības vecumu sasniegusi, pieskaitāma persona, atbilstoši CSDD elektroniskajā sistēmā esošai informācijai, uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi /Persona A/ bija derīga vadītāja apliecība, kas izsniegta /Datums H/.

[8] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 124. panta pirmo daļu, pierādīšanas priekšmets ir visu Kriminālprocesa gaitā pierādāmo apstākļu kopums un ar tiem saistītie fakti un palīgfakti. Savukārt saskaņā ar minētā likuma panta piekto daļu, pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību.

Atbilstoši Senāta paustajām atziņām pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esamība vai neesamība par apsūdzētā vainīgumu, kuru izvērtēšana ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības (*Senāta Krimināllietu departamenta /Datums G/ lēmums lietā Nr. SKK-333/2013, krimināllieta Nr. 15890002407*).

Izvērtējusi lietā esošos pierādījumus kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa atzīst, ka ar tiesas izmeklēšanā pārbaudītiem pierādījumiem ir izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par apsūdzētā vainojamību un ir pilnībā pierādīta apsūdzētā /Persona A/ vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, proti, ka viņš būdams transportlīdzekļa vadītājs, atteicās no narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes un viņa darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 262.[1] panta pirmās daļas.

[9] Atzīstot apsūdzētā /Persona A/ vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā par pierādītu, nodarījuma kvalifikāciju, kā tas norādīts apsūdzībā un spriedumā, par atbilstošu Krimināllikuma normām, tiesa secina, ka apsūdzētais ir sodāms.

Saprotot noziedzīgo nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un pārkāpēja interesēm (*/Persona C/ Kriminālsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), /Datums F/, 7. lpp.*).

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums, ar kura izdarīšanu apsūdzētais /Persona A/ apdraudēja sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā.

Nosakot apsūdzētajam soda veidu un mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46. pantu ņem vērā likumā definēto kriminālsoda mērķi – sabiedrības drošības aizsargāšanu, taisnīguma atjaunošanu, vainīgās personas sodīšanu, kā arī citu personu likumpaklausības veicināšanu un atturēšanu no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Kā arī ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību ietekmējošos apstākļus, un pārējos apstākļus, kuriem ir nozīme taisnīga soda noteikšanā, tiesu praksi un atziņas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. pantu tiesa apsūdzētā /Persona A/ atbildību mīkstinošus apstākļus nekonstatēja.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. pantu tiesa apsūdzētā /Persona A/ atbildību pastiprinošus apstākļus arī nekonstatēja.

Nosakot sodu apsūdzētajam /Persona A/, tiesa ņem vērā lietas materiālus kopumā, noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus un motīvus, ar likumu aizsargāto interešu apdraudējumu raksturu un radītās sekas, nozieguma smagumu, to, ka apsūdzētais izdarīja mazāk smagu noziegumu, kas apdraud ne tikai pašu apsūdzēto, bet arī citu sabiedrības locekļu un citu ceļu satiksmes dalībnieku drošību. Tāpat tiesa ņem vērā par apsūdzētā personību iegūtās ziņas, iepriekš nav sodīts, ir saukts pie administratīvās atbildības (*lietas 25., 28.-30. lapa un informācija pārbaudīta Tiesu informācijas sistēmā*). Apsūdzētais ir gados jauna personība, ar augstāko izglītību, neprecējies, apgādībā divi mazgadīgi bērni, ir dzīvesvieta, darbs /Organizācija B/, ienākumi darba alga800 EUR mēnesī, transportlīdzekļi nepieder, nekustami īpašumi nepieder, uzkrājumu nav, ir parādsaistības pret valsti – nenomaksāti nodokļi, kurus sedz katru mēnesi 120-130 EUR apmērā. Dati par /Persona A/ gūtajiem ienākumiem Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmā apstiprina, ka /Datums E/ kopējie ienākumi ir bijuši 39 044 EUR (*lietas 21., 22., 23., 33., 59., 60., 61. lapa*). Lietā netika iegūtas ziņas, kas negatīvi raksturotu apsūdzēto un dotu pamatu secināt, ka apsūdzētais būtu tendēts izdarīt likumpārkāpumus.

Krimināllikuma 262.[1] panta pirmās daļas sankcija uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi paredzēja vainīgo sodīt ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai probācijas uzraudzību, vai sabiedrisko darbu, vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

Ievērojot Krimināllikuma 46. panta ceturtajā daļā noteikto, ka brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam nosakāms Krimināllikuma 262.[1]panta pirmās daļas sankcijā paredzētais sods – sabiedriskais darbs. Tiesas ieskatā, apsūdzētajam /Persona A/ nav nepieciešams piemērot bargāko no likumā iespējamiem soda veidiem – brīvības atņemšanu, kā to lūdza prokurors, jo, novērtējot visus apstākļus kopumā, pastāv pārliecība, ka pietiekami ietekmīga un atbilstoša represija būtu sabiedriskais darbs, ko realizē un uzrauga Valsts probācijas dienests. Tas nozīmē, ka šī soda izpildes laikā apsūdzētais būs kontrolējošas iestādes redzeslokā, viņam būs nepieciešams ārpus pamatdarba laika papildus mobilizēties sabiedriskā darba veikšanai, jo neattaisnotas nepildīšanas gadījumā tas var tikt aizstāts ar brīvības atņemšanu.

Lai atjaunotu taisnīgumu, krimināls odam nav jābūt nesamērīgi bargam vai pārlieku vieglam. Tiesas ieskatā, nav apstrīdams apstāklis, ka svarīgs krimināls oda mērķis ir pārkāpēja un citu personu atturēšana no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, taču tā sasniegšanai nedrīkst pārkāpējam piemērot nesamērīgi bargu sodu ar mērķi iebiedēt sabiedrību, kā arī sodam nav jābūt vainīgajai personai ciešanas nesošam. Krimināls ods nevar būt kā valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Tiesa atzīst, ka apsūdzētajam /Persona A/ par noziedzīgo nodarījumu nosakot sodu sabiedriskā darba veidā, sods ir individualizēts, atbilstošs gan vainīgā personībai, gan izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam, radītajam kaitējumam, un ar šādu sodu tiks sasniegts soda gan sodīšanas, gan preventīvais mērķis.

Apsūdzētajam /Persona A/ piemērojams arī Krimināllikuma 262.[1] panta pirmās daļas sankcijā paredzētais obligātais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana.

Nosakot pamatsoda mēru, jāņem vērā, ka apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus tiesa nekonstatēja. Nepastāvot atbildību mīkstinošiem apstākļiem, sods nevar tikt noteikts tā minimālajā apmērā vai tuvināti tam, tāpēc tas nosakāms tuvināti soda mēra vidējai robežai.

[10] /Datums D/ plkst. 3.48 apsūdzētais /Persona A/ aizturēts, /Datums D/ plkst. 15.30 atbrīvots no Īslaicīgās aizturēšanas vietas un viņam piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā – un papildus drošības līdzeklis – noteiktas nodarbošanās aizliegums (aizliegums vadīt visa veida transportlīdzekļus)(*lietas 31., 39., 40. lapa*). Tiesa nekonstatēja apstākļus, kas būtu par pamatu drošības līdzekļu grozīšanai, līdz ar to piemērotie drošības līdzekļi ir atstājami negrozīti līdz spriedums stāsies spēkā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2. punktu un piekto daļu sabiedriskā soda laikā /Persona A/ ieskaitāms aizturēšanas laiks no/Datums B/ plkst. 3.48līdz /Datums B/ plkst. 15.30, kas atbilst astoņām sabiedriskā darba stundām.

[11] Atbilstoši Krimināllikuma 70.[13] panta piektajai daļai konfiskācijai pakļauj noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederošu transportlīdzekli, ar kuru tā izdarījusi šā likuma 262. vai 262.[1] pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Savukārt Krimināllikuma 70.[14] panta 1.[1] daļa noteic, ja izdarīts šā likuma 262. vai 262.[1] pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ar transportlīdzekli, kas pieder citai personai, no noziedzīgu nodarījumu izdarījušās personas piedzen pilnu vai daļēju šā transportlīdzekļa vērtību.

No Ceļu satiksmes drošības direkcijas sistēmā esošās informācijas secināms, ka transportlīdzekļa – automobiļa */Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, īpašniece ir juridiska

persona /Persona B/ LĪZINGS un turētājs juridiska persona /Organizācija A/, automobiļa pirmās reģistrācijas datums – /Datums C/, automobilis ar dīzeļmotoru un automātisko transmisijas vadību (*lietas 26., 27. lapa*).

Pirmstiesas kriminālprocesa laikā procesa virzītājs, izvērtējot informāciju par vairāku līdzvērtīgu transportlīdzekļu (pēc modeļa, izlaiduma gada, dzinēja, virsbūves tipa) tirgus vērtību, noteicis automobiļa */Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, vidējo tirgus vērtību 21 133,33 EUR. No izdrukām no interneta mājas lapas*/Tīmekļvietne A/* secināms, ka izvērtēšanai iegūta informācija par automobiļiem, kas gadu vai divus vecāki par automobili, ar ko apsūdzētais izdarīja noziedzīgu nodarījumu, izvērtējot iegūto informāciju par vairākiem automobiļiem, iegūta līdzīgu transportlīdzekļu vidējā tirgus vērtība (*lietas 46., 47. lapa*).

Atbilstoši krimināllietā esošajām ziņām apsūdzētais ir paudis viedokli, ka nepiekrīt procesa virzītāja noteiktajai automašīnas vērtībai 21 133,33 EUR, taču nekādus pierādījumus, no kuriem varētu konstatēt, ka konkrētā transportlīdzekļa vērtība atšķiras no vidējās tirgus vērtības, nav iesniedzis (*lietas 3. lapa*). Tiesas sēdē ne apsūdzētais, ne aizstāvis viedokli par noteikto transportlīdzekļa vērtību neizteica.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, kas attiecas uz jautājuma par konfiscējamās mantas aizstāšanas vērtības noteikšanu, tiesa secina, ka pamatoti noteikta transportlīdzekļa – automobiļa */Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, vērtība 21 133,33 EUR apmērā. Tiesas sēdē prokurors lūdza piedzīt no apsūdzētā konfiscējamās mantas daļēju vērtību 20 000 EUR apmērā.

Izvērtējot apsūdzētā mantisko stāvokli un ņemot vērā viņa apgādībā esošās personas, tiesa uzskata, ka apsūdzētais nespētu iegādāties šādu transportlīdzekli par pilnu tā vidējo tirgus vērtību. Līdz ar to no apsūdzētā par labu valstij ir piedzenama daļēja transportlīdzekļa vērtība, kas, tiesas ieskatā, būtu nosakāma 17 000 EUR apmērā.

Ar noziedzīgu nodarījumu saistītās mantas vērtības labprātīgai atlīdzināšanai /Persona A/ nosakāms 30 dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienasun uzliekams par pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par mantas vērtības atlīdzināšanu.

[12] Kriminālprocesā ir procesuālie izdevumi 84 EUR par medicīniskās pārbaudes protokola narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanai sastādīšanu (*lietas 17. lapa*).

Tiesa atzīst, ka minētie procesuālie izdevumi ir pamatoti un atbilstoši Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 7.^{2} punkta un 368. panta pirmās daļas nosacījumiem piedzenami no apsūdzētā /Persona A/ par labu valstij.

Procesuālo izdevumu labprātīgai atlīdzināšanai /Persona A/ nosakāms 30 dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas un uzliekams par pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par procesuālo izdevumu atlīdzināšanu.

[13] Dokuments – DVD-R disks ar videoierakstu –, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240. panta nosacījumiem pēc sprieduma stāšanās spēkā glabājams kopā ar krimināllietu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 520., 528., 529. un 530. pantu, tiesa

nosprieda

/Persona A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262.^{1} panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar sabiedrisko darbu uz 140 (viens simts četrdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Sabiedriskā darba izpildes organizēšanu uzdot Valsts probācijas dienestam. /Persona A/ uzdot par pienākumu pieteikties sabiedriskā darba izpildei Valsts probācijas dienesta struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā – un papildus drošības līdzekli – noteiktas nodarbošanās aizliegums (aizliegums vadīt visa veida transportlīdzekļus) – /Persona A/ atstāt negrozītu līdz spriedums stāsies spēkā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta pirmās daļas 2. punktu un piekto daļu sabiedriskā darba soda laikā /Persona A/ ieskaitīt aizturēšanas laiku no /Datums B/ plkst. 3.48 līdz /Datums B/ plkst. 15.30, kas atbilst 8 (astoņām) sabiedriskā darba stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma $70.^{14}$ panta $1.^{1}$ daļu piedzīt no /Persona A/ valsts labā transportlīdzekļa – automobiļa */Transportlīdzeklis B/*, valsts reģistrācijas numura zīme /Transportlīdzeklis A/, – daļēju vērtību 17 000 EUR (septiņpadsmit tūkstoši *euro*).

Piedzīt no /Persona A/ par labu valstij procesuālos izdevumus 84 EUR (astoņdesmit četri*euro*) par medicīniskās pārbaudes protokola narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanai sastādīšanu.

Ar noziedzīgu nodarījumu saistītās mantas vērtības un procesuālo izdevumu labprātīgai atlīdzināšanai /Persona A/ noteikt 30 (trīsdesmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas un uzlikt par pienākumu iesniegt tiesai dokumentus parmantas vērtības un procesuālo izdevumu atlīdzināšanu.

Dokumentu – DVD-R disku ar videoierakstu – pēc sprieduma stāšanās spēkā glabāt kopā ar krimināllietu.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darbdienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību vai protestu Kurzemes rajona tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena – /Datums A/.

Tiesnese S. Lapejeva

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.